

Handläggare: Styrelsen

Datum: 2022-03-06

Dnr: O412-4/2122

Uppdragsutbildning och studentkårerna

Proposition 4

Förslag till beslut

Styrelsen föreslår SFS fullmäktige

att i SFS ställningstagande: Högre utbildnings omfattning, utbud, finansiering och antagning lägga till 3.5 Uppdragsutbildning med texten:

Det är av värde att det finns olika former av utbildningar, däribland uppdragsutbildning. Uppdragsutbildningar ska utgöra en möjlighet för såväl individer mitt i det etablerade arbetslivet, ibland utan tidigare akademisk erfarenhet, som företag och organisationer att tillgodogöra sig kunskap. Uppdragsutbildning får aldrig vara en köpt genväg till högre utbildning med allt som hör därtill, såsom högskolepoäng, utan ska främst vara ett medel för lärande och kompetensutveckling för externa aktörer i samverkan med lärosäten.

SFS anser att deltagare på en uppdragsutbildning inte är studenter och bör därmed inte likställas med de studenter som antas till högre utbildning. Däremot ska deltagare på uppdragsutbildningar behandlas likvärdigt med studenter. Det gäller bland annat frågor om studiemiljö, disciplinären med mera. Varje uppdragsutbildning ansvarar för respektive kvalitetssäkring. Om en studentkår deltar i kvalitetssäkring av uppdragsutbildning och bevakning av deltagarnas studiesituation ska den erhålla ersättning från lärosätet.

Om en uppdragsutbildningsdeltagare kan påvisa den kunskap som krävs för att tillgodoräknas som en akademisk merit, ska den erbjudas den möjligheten. Deltagarna ska ha rätt till insyn och inflytande över sin utbildning. Deltagarnas status behöver vara tydlig i relation till hur studenter regleras.

Uppdragsutbildning ska genomföras på ett sådant sätt att den inte är till negativ påverkan för den ordinarie verksamheten, i synnerhet utbildning. Utöver detta är det upp till varje uppdragsgivare och lärosäte att utforma utbildningen, med aspekter såsom samläsning, ansvarig personal och kurslitteratur. De utbildningar som till form och innehåll liknar och tar efter en akademisk utbildning ska omvandlas till en, med de följder som kommer därav.

För SFS är principen om ett antagningssystem baserat på meriter och en avgiftsfri högre utbildning obestridda. Likväl är det obestriddigt att de som genomgår en utbildning ska behandlas likvärdigt oavsett vem de är, var de kommer ifrån eller vilken samhällsstatus de har. Uppdragsutbildning får aldrig utgöra en möjlighet för vissa individer att undgå

de formella kraven för antagning till högre utbildning. Uppdragsutbildning får aldrig utgöra ett alternativt antagningssystem.

Följebrev

Vid SFS fullmäktige 2021 beslutades att ge SFS styrelse i uppdrag att utveckla SFS ställningstagande kring uppdragsutbildningar. Styrelsen tog sig an denna uppgift och fördjupade sig i frågan. Förankring har skett med medlemskårer på medlemsmöten.

Vad är uppdragsutbildning

Universitet och högskolor har under lång tid haft möjlighet att anordna utbildning på uppdrag av myndigheter, företag och andra organisationer. Arbetsgivare som vill stärka sin verksamhet med ny kunskap, eller organisationer som vill ge arbetssökande en möjlighet till kompetensutveckling kan göra det genom uppdragsutbildning. Den kan även fylla en funktion på arbetsmarknaden, exempelvis när utbildning beställs för arbetssökande eller ett fackförbund för sina medlemmar. Det är beställaren av uppdragsutbildningen, oftast arbetsgivaren, som utser kursdeltagarna.

Uppdragsutbildning ska vila på vetenskaplig grund och hålla samma höga kvalitet som övrig utbildning vid ett lärosäte. En uppdragsutbildning kan variera i omfattning och sträcka sig över flera terminer eller enbart vara en halvdag. En uppdragsutbildning kan ge högskolepoäng och examen men det är inget krav. En uppdragsgivare kan köpa uppdragsutbildning där kursdeltagaren läser tillsammans med studenter på ordinarie anslagsfinansierad utbildning, så kallad samläsning. Den som tar del av uppdragsutbildning behöver inte ha tidigare erfarenhet från högskola eller universitet.

Om förslag i SFS ställningstagande: Högre utbildnings omfattning, utbud, finansiering och antagning

Propositionen föreslår ett nytt avsnitt 3.5 för att behandla uppdragsutbildningar i sin helhet. I avsnittet önskar styrelsen att utveckla SFS åsikter kring uppdragsutbildningar som utbildningsform.

Utgångspunkten är att SFS ställer sig positiva till uppdragsutbildning som utbildningsform eftersom det finns ett värde av ett brett utbud av utbildningsformer. Uppdragsutbildning fyller en viktig samhällsfunktion och ger möjlighet för människor att få kompetensutveckling med akademisk prägel. Med placeringen vid lärosäten kan uppdragsutbildningen även ta del av centrala akademiska funktioner, såsom kollegial granskning. Däremot värnar SFS om den ordinarie utbildningen som sker på lärosätet och betonar vikten av att utbildningarna inte ska likställas.

Det är viktigt att ordinarie utbildning som ges på lärosätet inte påverkas negativt av att uppdragsutbildning ges, exempelvis i form av minskad lärarledd tid. Styrelsen föreslår att SFS inte ska företräda deltagare på uppdragsutbildningar. När uppdragsutbildning genomförs på ett lärosäte är det uppdragsgivarens ansvar att säkerställa deltagarinflytande och utbildningens kvalitet. Styrelsen anser att varje studentkår enskilt avgör hur den ska förhålla sig till uppdragsutbildningens deltagare, dock kan SFS vara ett stöd i detta arbete och möjliggöra för diskussion medlemskårer emellan.